

Har lavet en havn og bygget en fangelejr

Den travle ingeniør og entreprenør Marinus Linneberg gav sig også tid til politik

Tekst:

Paul Nielsen

Foto:

Helle Brendstrup

Ingeniør Marinus Linneberg, Baldersgade 29, har virket i Horsens så mange år og haft så mange forskellige gøremål, at man næsten kan sige, at han er kendt af Gud og hvermand. Det er nok lidt overdrevet, men at hans navn siger en masse mennesker noget om initiativ, fremdrift, fremsyn og godt humør, er uomtvisteligt. Og det skal så fremhæves her i anledning af, at samme gode Horsens-borger i morgen fylder 75 år, og - som det hedder - er hjemme på dagen.

Selvom han er født på landet, kan man ikke sige, at hans hu stod til landbruget. Han stammer fra Ikast, hvor hans far drev en stor gård. Han hed egentlig Christensen, men da han altid blev omtalt som Christian på Linnebjerg, ville han officielt hedde Linnebjerg. Det fik han ikke lov til. Det lille j måtte ikke være med, og derfor blev det altså til Linneberg.

Faderen døde, da Marinus kun var fem år. Det var i 1920. Moderen drev ejendommen videre til sin død ti år senere.

Måtte malke fem køer

- Selvfølgelig skulle jeg også give en hånd med på gården, fortæller Marinus Linneberg. Jeg skulle altid malke fem køer, inden jeg - hver anden dag - skulle i skole, og så måtte jeg gå syv kilometer, før jeg stillede hos læreren. Det gav kondi. Hvis jeg var lidt sent på den, kunne jeg jo bare løbe! Efter mors død kom jeg ud at tjene på en gård i Kibæk et årstid.

Så søgte og fik jeg en plads som lærling hos en købmand. Det varede tre måneder. Det var dengang noget med, at man skulle veje f. eks. melis af og så ud og tanke petroleum. Ind og vaske hænder og så fra igen. Det førte til, at jeg i 1932 kom i tømrerlære, og det var et dejligt liv, som jeg holdt meget af. Min læremester døde efter tre år, hvorefter jeg blev forbundet i Hjern og lavede mit svendestykke.

På dagskole

Om aftenen skulle jeg gå på teknisk skole i Herning, der lå 14 kilometer borte. Jeg fik dog en aftale med min mester om, at jeg fik fri for arbejde tre måneder om vinteren, så jeg kunne gå på dagskole. Samme mester ansporede mig til at gå videre med uddannelsen. Jeg kom fire år på bygmesterskole på Kolding tekniske skole, hvor jeg blev konstruktør. Efter den tid fulgtes jeg med fem kammerater til Horsens for at gå på bygningsteknikum, og jeg kom til byen den 10. april 1940. Eksamen tog jeg året efter.

- Økonomisk var det meget småt i studietiden. Der var jo ikke noget, der hed SU. På grund af stor ledighed fik jeg lidt fra fagforeningen, og jeg lavede et studielån på 1500 kr. - mod kaution. Det blev afdra

get med 50 kroner hvert halve år!

Før jeg var færdig, indrykkede jeg en avisannonce og tilbød mig som nybagt ingeniør. Der kom to tilbud - det ene fra entreprenør Østergaard i Vejle. Ham cyklede jeg ned og snakkede med en søndag formiddag og fik jobbet til 100 kroner om ugen.

Lavede havn i Skærbæk

Jeg var i firmaet i 1 1/2 år og blev i første omgang sendt af sted for at være med til at lave Skærbæk havn ved Kolding fjord. Det var en skøn tid, og jeg lærte fiskerne at kende som nogle friske fyre. Senere kom jeg ud i en mose, hvor der skulle laves noget kanalarbejde. Det var mindre morsomt.

- Jeg fik at vide, at der var en plads hos entreprenør H. P. Nielsen i Horsens. Han havde fået tilbud om et stort arbejde ved privatbanerne, men betingelsen var, at han skulle ansætte en ingeniør. Det blev så mig.

Der var sket det, at staten bevilgede penge til privatbane-arbejdet for at holde danske arbejdere fra tyske arbejdspladser. På et tidspunkt var 400 mand i gang, men efter et år var pengene brugt op.

H. P. Nielsen spurgte, om jeg ikke kunne tænke mig at blive. Han havde lige fået arbejdet med regulering af Sundvej. I 1945 spurgte han, om jeg ikke havde lyst til at blive medindehaver af firmaet. Det kostede mig 25.000 kr., som jeg lånte af to brødre.

Møgelkær

Endnu inden besættelsen var forbi, blev vi kaldt til Møgelkær, der skulle modtage

hjemsendte fanger fra de tyske koncentrationslejre. Det var meget hemmelighedsfuldt, hvad der skulle foregå. Vi arbejdede 80 mand for at gøre lejren klar. Vi hegnede ind, redte senge, skrællede kartofler osv. En repræsentant fra Arbejdsministeriet styrede det hele. Og så kom fangerne, hvoraf mange var i en elendig forfatning.

- Jeg oplevede, at den gamle kommunistfører Aksel Larsen kaldte fangerne sammen og sagde, at da det jo snart var slut med prøjserne, ville han opfordre fangerne til ikke at flygte fra Møgelkær. Men der skete det, at når vore folk forlod Møgelkær på lastbiler, der var mærket arbejdsministeriet, hoppede nogle af fangerne på, for for en stund at hilse på deres pårørende, og så kørte de med tilbage dagen efter.

Overtog firmaet

- De overtog selv firmaet i 1952?

- Ja, og det er heldigvis blevet til mange opgaver gennem årene. Dengang var der ikke meget arbejde i byen, men jeg havde det held, at vi blev beskæftiget med vejreguleringer landet over. Veje skulle asfalteres og sættes i stand, og staten ydede op til 80 pct. refusion. Jeg havde det nødvendige materiel, fik bl. a. arbejde i Vejle og Viborg amter, og jeg tror, vi var med til at lægge asfalt på i hele Bjerre herred.

I 1957 købte vi Spedalsø Betonvarefabrik af cementstøber Jensen. Han og hans kone var enige om, at den skulle jeg, der havde været en god kunde, have. Da jeg spurgte, hvad den skulle koste, lød svaret: »Det skal du ikke interessere dig for. Vi skal nok bestemme,

og det bliver ikke for dyrt«.

På det tidspunkt var der sket så meget i branchen, at maskinerne måtte forsynes, og jeg fik også brug for mere plads. Borgmester Robert Holm hjalp mig til en grund, og fabrikken blev opført på Høegh Guldbergsgade. Forretningen afhændede jeg for et par år siden.

I by- og amtsråd

- Og så kom alt det kommunalpolitiske arbejde?

- Ja, og det interesserede mig, selvom jeg faktisk slet ikke havde tid. Jeg sad i Horsens byråd 1967-80 og i Vejle amtsråd 1970-74. Jeg var så forudsende i et konstituerende møde i fællesgruppen i byrådet at sige, at jeg ikke ville have nogen formandspost, for det var der ikke tid til. Det var en meget interessant periode.

På trods af travlheden påtog Linneberg sig også andre opgaver. Han var formand for Ingeniørskolen 1966-88 og formand her for byggeudvalget, som var tidskrævende. Han sad også i Håndværkerforeningens bestyrelse og var med i Horsens Sparekasse.

Holder sig beskæftiget

Til det hele siger han, at hans tilværelse bestemt ikke har været kedelig. Det har været lidt vanskeligt at vænne sig til at være »lidt udenfor«, men han har udviklet sig til en fortrinlig havemand.

Som han siger: - Man skal aldrig bare sætte sig hen. Folk, der er optaget og beskæftiget tilværelsen igennem, fået et sundt liv. Så i dag har Anna og jeg det godt. Vi klager ikke. Det er der nok, der gør.

En fomøjet Linneberg med den uundværlige cigar